

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในปัจจุบัน โลกมีวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วมากขึ้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะการศึกษาจะช่วยพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทำให้คนรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 1) การศึกษาจึงเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศชาติ การจัดการศึกษาเป็นภารกิจหลักและสำคัญยิ่งที่จะต้องดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง (สุนน อมรวิวัฒน์, 2541, หน้า 605)

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญต่อการศึกษาดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้านการศึกษาไว้ใน มาตรา 80 โดยเน้นให้พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2550, หน้า 32-33) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ที่กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 5-6)

ผู้บริหารเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารแต่ละคนมีความรู้ความสามารถและศักยภาพที่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารสถานศึกษาทุกสถานศึกษาจะต้องบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพครอบคลุมภารกิจและขอบข่ายของสถานศึกษา ดังที่กล่าวไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ไว้ทั้งหมด 4 งาน

ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 24) และ นิราศ สร้างนิทร (2543, หน้า 10) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จโดยตรงของสถานศึกษาและของชาติ เพราะผู้บริหารเป็นผู้กำหนดบทบาท นโยบาย เป้าหมาย ตลอดจนวิธีการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวทางที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นภารกิจที่ได้รับมอบหมายในการบริหารสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ทักษะการบริหารในทุกๆ ด้าน จึงจะทำให้งานบรรลุตามเป้าหมาย นอกจากนี้ สงบ ประเสริฐพันธ์ (2543, หน้า 90) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหาร ทั้งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ ที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาไว้ว่า “ยุคโลกาภิวัตน์ความรู้คืออำนาจ” ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจะต้องสร้างภาพพจน์ใหม่ให้เป็นผู้นำทางการบริหาร มีหน้าที่ในการนำแนวคิดใหม่ๆ ไปสู่การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในด้านต่างๆ ต้องทำตนเป็นผู้จุดประกายความคิดในการพัฒนาคุณภาพในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จะต้องนำบุคลากรในสถานศึกษาให้ตระหนักถึงความสำคัญทั้งการบริหารและงานวิจัยศึกษาหาความรู้

ปัจจุบัน การบริหารการศึกษาเป็นวิชาชีพชั้นสูง (professional) อาชีพหนึ่ง ดังนั้นผู้ที่จะเข้าสู่วิชาชีพการบริหารการศึกษา จะต้องมีการเลือกสรรและกลั่นกรองคุณลักษณะ ตลอดจนเกณฑ์มาตรฐานต่างๆ เป็นอย่างดี เพื่อให้เหมาะสมกับการเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพอย่างแท้จริง (ธีระ ฤทธิเจริญ, 2545, หน้า 12) ซึ่งคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการบริหาร การที่ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในการบริหารการศึกษา จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นเสาหลักที่สำคัญอย่างยิ่งของสถานศึกษาและผู้ที่บังคับบัญชา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2544, หน้า 33)

เนื่องจากการจัดการศึกษาในปัจจุบัน ยังประสบวิกฤตด้านการศึกษาหลายประการ เช่น วิกฤตด้านโอกาสและการเข้ารับการศึกษา ด้านความเสมอภาคในสิทธิทางการศึกษา ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ ด้านการขาดความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศ ด้านคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น จากรายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 36 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 2,276 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์โดยรวมแต่ละรายวิชาค่อนข้างต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คืออยู่ในระดับปรับปรุงและพอใช้ และนักเรียนที่สอบวิชาภาษาไทยร้อยละ 15 อยู่ในระดับปรับปรุงและร้อยละ 73 อยู่ในระดับพอใช้ วิชาคณิตศาสตร์ ร้อยละ 39 อยู่ในระดับปรับปรุง และร้อยละ 58 อยู่ในระดับพอใช้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ร้อยละ 40 อยู่ในระดับปรับปรุง และร้อยละ 54 อยู่ในระดับพอใช้ วิชาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 52 อยู่ในระดับปรับปรุง และร้อยละ 45

อยู่ในระดับพอใช้ และวิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 72 อยู่ในระดับปรับปรุง และร้อยละ 27 อยู่ในระดับพอใช้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3, 2552)

จากสภาพปัญหาด้านคุณภาพของการจัดการศึกษา ดังกล่าว การคัดเลือกบุคลากรเข้ามาดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเลือกบุคคลที่มีคุณลักษณะเหมาะสมสามารถนำครูทำงานเพื่อให้เกิดผลดีแก่นักเรียนและสถานศึกษานั้น จึงต้องพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบและมีหลักเกณฑ์ที่ดี เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาและประสบความสำเร็จได้นั้น ขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นมืออาชีพ มีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่เหมาะสมในการบริหาร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่และพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารให้มีคุณภาพและมาตรฐานเหมาะสมกับวิชาชีพชั้นสูงต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่งรายได้ ขนาดสถานศึกษา ประเภทสถานศึกษา และสถานที่ตั้งสถานศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยทำให้ได้ข้อมูลคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะด้านต่างๆ ของตนเอง ให้มีคุณภาพและมาตรฐานเหมาะสมและเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพสามารถนำบุคลากรในสถานศึกษาไปสู่การบริหารที่มีประสิทธิภาพและบรรลุตามภารกิจของสถานศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 130 โรงเรียน รวม 1,694 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 159 คน และครู จำนวน 1,535 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3, 2553, หน้า 199)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ในปีการศึกษา 2553 เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวนที่แน่นอน (finite population) จึงทำการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของยามาเน (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 129-130) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 323 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 129 คน และครูจำนวน 194 คน ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมในทุกกลุ่ม โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาร้อยละ 40 และครุร้อยละ 60 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 129 คน และครูจำนวน 194 คน และในแต่ละกลุ่มใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่

2.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 อายุ

- 1) น้อยกว่า 30 ปี
- 2) 30 - 40 ปี
- 3) มากกว่า 40 ปี

2.1.3 สถานภาพ

- 1) โสด
- 2) สมรส

2.1.4 วุฒิการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.5 ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครู

2.1.6 ประสบการณ์ทำงาน

- 1) น้อยกว่า 10 ปี
- 2) 10 – 20 ปี
- 3) มากกว่า 20 ปี

2.1.7 รายได้

- 1) น้อยกว่า 15,000 บาท
- 2) 15,000 – 30,000 บาท
- 3) มากกว่า 30,000 บาท

2.1.8 ขนาดสถานศึกษา

- 1) ขนาดเล็ก (มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน)
- 2) ขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 121 – 300 คน)
- 3) ขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

2.1.9 ประเภทสถานศึกษา

- 1) ประถมศึกษา
- 2) ขยายโอกาส

2.1.10 สถานที่ตั้งสถานศึกษา

- 1) อำเภอสามชุก
- 2) อำเภอเดิมบางนางบวช
- 3) อำเภอหนองหญ้าไซ
- 4) อำเภอด่านช้าง

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ทั้ง 8 ด้าน ประกอบด้วย 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ 6) การสื่อสารและการจูงใจ 7) การพัฒนาบุคลากร และ 8) การมีวิสัยทัศน์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูที่ทำหน้าที่การปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะในการบริหารการจัดการศึกษา เพื่อนำพาบุคลากร ในสถานศึกษาให้พร้อมที่จะดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย

2. ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

3. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านต่างๆ เช่น บุคลิกภาพ ความรอบรู้ การมีทักษะในการประกอบอาชีพ คุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมที่ดีสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาจำแนกออกเป็น 8 ด้าน คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การสื่อสารและการจูงใจ การพัฒนาบุคลากร และการมีวิสัยทัศน์ ดังนี้

1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานให้ดี มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ ด้วยความมุ่งมั่นและกระตือรือร้น มีการวางแผนในการปฏิบัติงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการปรับปรุงและพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีการคำนวณผลได้ผลเสียในการปฏิบัติงาน มีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ โดยมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์หรือความสัมฤทธิ์ผลเป็นหลัก เพื่อให้สถานศึกษาได้รับประโยชน์สูงสุด

2) การบริการที่ดี หมายถึง ความสามารถในการให้บริการด้วยความเต็มใจ เป็นมิตร เอาใจใส่ดูแล ยิ้มแย้มแจ่มใส กระตือรือร้น อำนวยความสะดวก แจ่มข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และแก้ปัญหาต่างๆ ให้แก่ผู้รับบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการทั้งภายในและภายนอกองค์กรด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ ประทับใจ และมีความสุขกับการให้บริการ โดยสำรวจความต้องการและความพึงพอใจของผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง

3) การพัฒนาตนเอง หมายถึง ความสามารถในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยการศึกษา ค้นคว้า ติดตามองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ เพิ่มเติม และเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร และการพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมอยู่เสมอ เพื่อสร้างความรู้ความสามารถและทักษะให้มีมากขึ้น สามารถนำไปพัฒนาตนเองและพัฒนางานให้บรรลุเป้าหมาย

4) การทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยทุกคนจะต้องให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุนเพื่อนร่วมงาน อย่างสม่ำเสมอ สามารถเป็นผู้นำหรือผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เหมาะสมกับโอกาสและสถานการณ์ ทำงานร่วมกับ

บุคคลหรือคณะบุคคลในหน่วยงานของตนและต่างหน่วยงานได้ทุกกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ร่วมรับฟังความคิดเห็นและยอมรับข้อตกลงของทีมงาน และสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายตามบทบาทหน้าที่ของตนให้สำเร็จลุล่วง

5) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อยๆ ของเหตุการณ์ เรื่องราวหรือเนื้อเรื่องต่างๆ และสามารถนำองค์ประกอบย่อยต่างๆ ของความคิดที่กระจัดกระจายไม่เป็นระบบ มาจัดระบบหลอมรวมกันเพื่อให้ได้สิ่งใหม่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ท้นต่อเหตุการณ์ โดยการแยกแยะและรวบรวมจุดเด่น จุดด้อย สภาพแวดล้อม สถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการขององค์กร จัดทำนโยบายและวางแผนการปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับข้อมูลและจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

6) การสื่อสารและการจูงใจ หมายถึง ความสามารถในการใช้กระบวนการและวิธีการในการถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ข่าวสารข้อมูล ความรู้ เรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ เพื่อกระตุ้นหรือจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการเสนอหรือแจ้งข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ การพูดคุย ย่อม ชูเกียรติ ผู้ปฏิบัติงานที่ปฏิบัติงานได้ดี ประสบผลสำเร็จ สร้างชื่อเสียง เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ สามารถพูดให้กำลังใจผู้ปฏิบัติงานที่ปฏิบัติงานไม่ประสบผลสำเร็จ สามารถพูดสื่อสารในโอกาสต่างๆ ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ กาลเทศะและตัวบุคคล และพูดโน้มน้าว จูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตาม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการสื่อสารทุกสถานการณ์

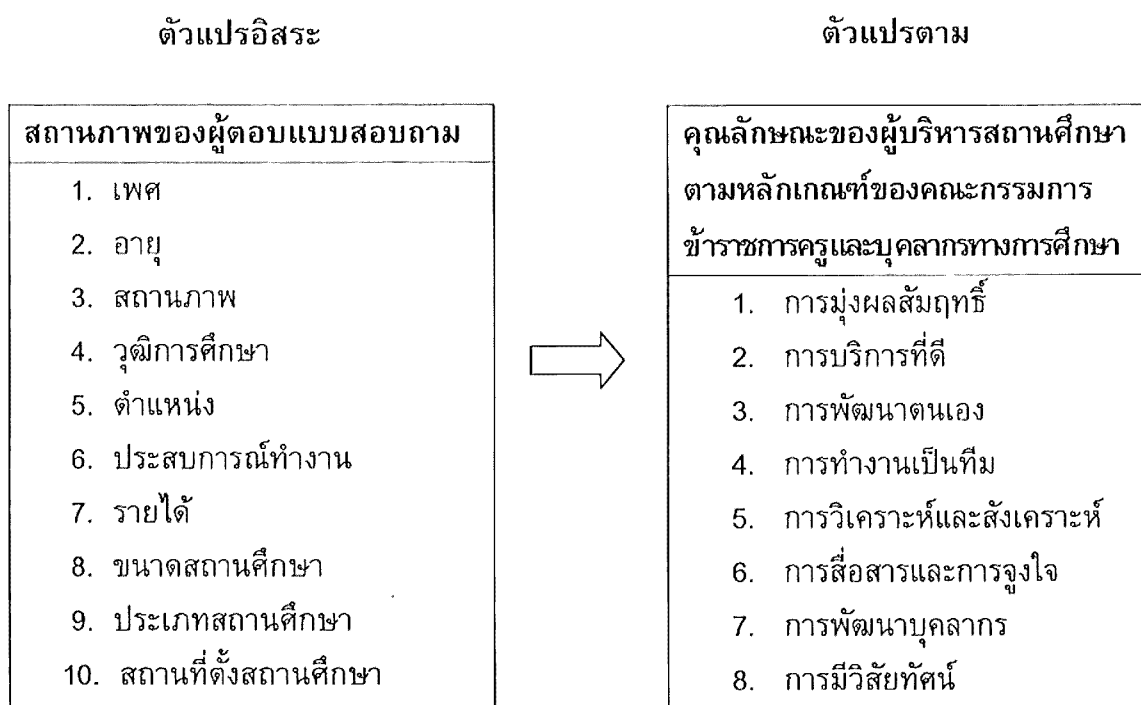
7) การพัฒนาบุคลากร หมายถึง ความสามารถในการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน ให้คำปรึกษา ช่วยแก้ปัญหาแก่เพื่อนร่วมงานและผู้เกี่ยวข้อง ส่งเสริม สนับสนุน และให้โอกาสผู้ร่วมงานได้พัฒนาในรูปแบบต่างๆ ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ และนำผลการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรมาใช้ในการวางแผน เพื่อปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

8) การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถในการกำหนดแผนงาน ทิศทาง เป้าหมาย และการมองภาพในอนาคตขององค์กรที่จะให้เป็นไปได้อย่างชัดเจน เป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถกำหนดแนวคิด ทิศทางในการปฏิบัติงานที่กว้างไกล ท้นสมัยและเป็นไปได้ รวบรวมความรู้ ประสบการณ์ ค่านิยมและสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กร ปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับสภาพที่เปลี่ยนแปลง วิเคราะห์ ทบทวน ปรับปรุงวิสัยทัศน์ให้มีความชัดเจน

ทันสมัย สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานที่สังกัด เปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์หรือทิศทางการพัฒนาองค์กร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผู้วิจัยได้นำคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2552, หน้า 36) ตามรายละเอียดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ 1 ที่แสดงต่อไปนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน รายได้ ขนาดสถานศึกษา ประเภทสถานศึกษา และสถานที่ตั้งสถานศึกษา